

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ, НАУКИ УКРАЇНИ
МІЖНАРОДНИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АКАДЕМІКА СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА
історико-філологічний факультет
кафедра романо-германської філології**

Затверджено на засіданні
Вченої ради ПВНЗ
«Міжнародний економіко-
гуманітарний університет
імені академіка Степана
Дем'янчука»

Протокол № 4

від « 28 » листопада 2019 року

Голова Вченої ради

доктор пед. наук,
професор А.С. Дем'янчук

ПРОГРАМА

**комплексного кваліфікаційного екзамєну
атестації здобувачів вищої освіти:**

**«Теорія і практика англійської мови, історія зарубіжної літератури,
методика навчання іноземних мов та зарубіжної літератури»**

Спеціальність: 014 Середня освіта. Мова і література (англійська)

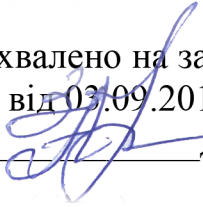
Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка

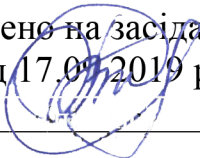
Освітня кваліфікація: Бакалавр середньої освіти. Мова і література
(англійська)

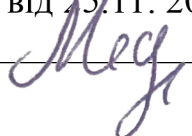
Професійна кваліфікація: Вчитель англійської мови та зарубіжної
літератури закладу загальної середньої освіти

Упорядники:

доктор філологічних наук, професор **Назарець В.М.**
кандидат педагогічних наук, доцент **Завальнюк А.Р.**
кандидат педагогічних наук, доцент **Будз І.Ф.**
кандидат педагогічних наук, доцент **Кочмар Д.А.**
кандидат педагогічних наук, доцент **Овдійчук Л.М.**
доцент кафедри іноземних мов **Скрєбкова М.А.**

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри романо-германської філології
Протокол № 1 від 03.09.2019 р.
Зав. кафедри доцент Завальнюк А.Р.

Розглянуто і схвалено на засіданні ради історико-філологічного факультету
Протокол № 1 від 17.09.2019 р.
Декан факультету доц. Груба Т.Л.

Розглянуто і схвалено на засіданні навчально-методичної комісії МЕНУ імені
академіка Степана Дем'янчука
Протокол № 4 від 25.11.2019 р.
Голова комісії проректор з НМР, проф. Мединська Н.М.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Атестація здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра освітньої програми «Мова і література (англійська)» за спеціальністю 014 Середня освіта. Мова і література (англійська) галузі знань 01 Освіта / Педагогіка проводиться у формі комплексного кваліфікаційного екзамену з «Теорії і практики англійської мови, історії зарубіжної літератури, методики навчання іноземних мов та зарубіжної літератури» та складається з таких питань:

1. питання з теоретичних дисциплін англійською мовою;
2. питання з практики англійської мови (спілкування за заданою тематикою);
3. читання, переклад текстів англійською мовою та їхній стилістичний аналіз;
4. питання з історії зарубіжної літератури;
5. питання з методики викладання іноземної мови та зарубіжної літератури.

Державна атестація випускників Університету є підсумковою формою перевірки та оцінки науково-теоретичної та практичної підготовки студентів. Для проведення державної атестації створюється державна екзаменаційна комісія у складі голови, членів комісії та екзаменаторів. Комісія створюється щорічно наказом ректора і діє впродовж календарного року.

Державна атестація передбачає перевірку знань з таких теоретичних курсів, як теоретична фонетика, теоретична граматики, історія англійської мови, лексикологія, стилістика, теорія та практика перекладу, історія зарубіжної літератури, методика викладання зарубіжної літератури а також, умінь та навичок з практики усного та писемного мовлення, практичної фонетики, практичної граматики. Перше питання білету націлено на перевірку теоретичних знань студентів з англійської мови. Друге питання містить певну проблему для обговорення за тематикою курсу усного та писемного англійського мовлення. Студент повинен уміти викладати доказово, з урахуванням позиції того, до кого звернено висловлювання, свою думку за заданою темою, проблемою, ситуацією, використовуючи при цьому такі форми, як опис, роздум, розповідь. Третє питання білету має на меті перевірити практичні знання студентів, їхню здатність читати, перекладати та аналізувати англійські неадаптовані / автентичні тексти. Четверте питання передбачає перевірку знань студентів з історії зарубіжної літератури. П'яте питання має на меті виявити, в якій мірі студенти засвоїли теоретичні знання з методики викладання іноземної мови та зарубіжної літератури, а також визначити рівень їх професійно-методичних навичок. Студенти мають показати обізнаність з сучасними науковими напрямками дослідження художнього тексту, його лінгвостилістичного аналізу, стратифікації словникового складу англійської мови, основних державних та нормативних документів у цій галузі; вміти висвітлювати закономірні зв'язки методики з лінгвістикою, загальною дидактикою та психологією; знати нові концепції навчання мови; визначати місце певного методу (прийому, засобу) навчання в методичній системі з урахуванням полемічності питання; вміти вільно оперувати термінологією; наводити відповідні приклади.

Програма атестації здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра освітньої програми «Мова і література (англійська)» за спеціальністю 014 Середня освіта. Мова і література (англійська) галузі знань 01 Освіта / Педагогіка у формі комплексного кваліфікаційного екзамену розрахована на здобувачів вищої освіти, які закінчують ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Демянчука» за денною (стаціонарною) та заочною формами навчання.

1. ВИМОГИ ДО СТУДЕНТІВ НА КОМПЛЕКСНОМУ КВАЛІФІКАЦІЙНОМУ ЕКЗАМЕНІ

Теоретична підготовка студента вимагає знання основ теорії мови, її сучасного стану, охоплює знання структури та системи мови, правил та закономірностей її функціонування в процесі іншомовної комунікації.

Розкриття питання з теорії мови передбачає змістовну, логічну, чітку, зв'язну, виразну відповідь студента на теоретичне питання, вміння показати смислові, структурні, загальні та відмінні особливості мовних явищ, ілюстрацію своєї відповіді прикладами.

Відповідь на практичне питання передбачає вільне володіння іноземною мовою, а також здатність та готовність студента реалізувати одержані знання в своїй практичній діяльності.

Комплексний кваліфікаційний екзаме́н передбачає перевірку практичних навичок усного та писемного мовлення, оцінювання набутої комунікативної компетенції. Здобувачі вищої освіти повинні продемонструвати володіння системою знань теорії і практики мови, а також сукупністю необхідних компетенцій для реалізації у майбутній професійній діяльності.

Набута *комунікативна* компетенція передбачає здатність сприймати, розуміти та використовувати іноземну мову відповідно до умов комунікації, найбільш важливими з яких є сфери та ситуації спілкування з урахуванням фактора адресату і характеру взаємодії співрозмовників. У структурі комунікативної компетенції виокремлюються такі її складники: лінгвістична, мовленнєва та лінгвокраїнознавча компетенції.

Лінгвістична компетенція охоплює знання системи мови за її рівнями: фонетичним, морфологічним, лексичним, словотвірним, синтаксичним, а також основ стилістики мови і стилістики тексту та відповідно до цього - знання орфоепічних, граматичних, лексичних та стилістичних норм іноземної мови. *Мовленнєва* компетенція полягає в володінні способами формулювання думок за допомогою знань мови в різних комунікативних ситуаціях, сферах спілкування і різних видах мовленнєвої діяльності. До мовленнєвої компетенції відносяться також вміння та навички використовувати базовий словник в усній та письмовій формі в обсязі програмних вимог (близько 5500 лексичних одиниць) у рецептивних та продуктивних видах мовленнєвої діяльності.

Лінгвокраїнознавча компетенція включає в себе знання про основні особливості соціокультурного розвитку країни, мова якої вивчається, та вміння організувати свою мовленнєву поведінку відповідно до них.

Володіння системою знань *теорії* мови передбачає знання основних засад теоретичної фонетики, теоретичної граматики, історії мови, лексикології, стилістики, порівняльної типології; знання актуальних проблем сучасної лінгвістичної науки, загальної проблематики та методики наукового розгляду мовних явищ, а також історичного розвитку мови, що зумовлює її сучасний стан. Відповідаючи на теоретичні питання філологічного циклу, студент повинен розкрити суть поставленої проблеми, показати вміння та навички визначати окремі мовні явища, систематизувати та інтерпретувати їх, виходячи із загальних закономірностей системи мови та її функціонування.

Здобувачі вищої освіти повинні продемонструвати набуті компетенції для здійснення об'єктивного контролю і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з іноземної мови та зарубіжної літератури, здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії іноземної мови, теорії та історії зарубіжної літератури в

загальноосвітніх навчальних закладах, практиці навчання іноземної мови й зарубіжної літератури. здатність реалізовувати ефективні підходи (особистісно-орієнтований, діяльнісний, компетентнісний) до викладання англійської мови та зарубіжної літератури на підставі передового вітчизняного й міжнародного досвіду, здатність орієнтуватися в літературному процесі країн і народів світу (від давнини до сучасності), спадщині письменників у контексті літератури, історії, культури, використовувати знання мов і здобутків зарубіжного письменства для формування національної свідомості, культури учнів, їхньої моралі, ціннісних орієнтацій у сучасному суспільстві.

2. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ КОМПЛЕКСНОГО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

Комплексний кваліфікаційний екзаме́н для здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра освітньої програми «Мова і література (англійська)» за спеціальністю 014 Середня освіта. Мова і література (англійська) галузі знань 01 Освіта / Педагогіка включає п'ять завдань з практичних, теоретичних аспектів іноземної мови, завдання з зарубіжної літератури та методик викладання іноземної мови та зарубіжної літератури. Час, що надається студенту для підготовки до відповіді – **1 академічна година**.

1 завдання – питання з теоретичних мовних дисциплін (Стилістика основної мови, Теоретична грамати́ка основної мови, Теоретична фонетика основної мови; Лексикологія основної мови, Історія основної мови/Бізнес-курс основної іноземної, Лінгвокраїнознавство основної мови/Усний і письмовий переклад);

2 завдання – усна бесіда з актуальної проблематики на основі заданої тематики;

3 завдання – читання та переклад оригінального тексту художньої літератури іноземною мовою з огляду на його зміст і форму, стилістичний аналіз тексту. Обсяг уривку – до 2 стор. друкованого тексту формату А4 (2500 – 3000 др.знаків);

4 завдання – питання з історії зарубіжної літератури;

5 завдання – питання з методик навчання іноземної мови та зарубіжної літератури.

Наприклад, Екзаменаційні білети № 26 та 29:

Білет № 26

1. The Structural Types of English Words.
2. Family or friends - which are more important?
3. Read, translate the following text, make stylistic analysis.
4. Франческо Петрарка – перший видатний італійський гуманіст. Творчий шлях Петрарки. Збірка “Канцоньєре”- створення поезії нового типу, початок гуманістичної лірики.
5. Методи аналізу літературного твору (за Чирковим О.С.)

Білет № 29

1. The Norman Invasion of England.
2. The good and bad points of working and going to school at the same time?
3. . Read, translate the following text, make stylistic analysis.
4. Творчість Вальтера Скотта. Ідейний та художній зміст його романів. Сюжетні групи романів В. Скотта.
5. Система вправ для навчання монологічного мовлення.

Теоретична підготовка майбутнього філолога включає знання основ теорії мови, її сучасного стану, охоплює знання структури та системи мови, правил та закономірностей її функціонування, знання історії зарубіжної літератури, знання методик викладання іноземної мови та зарубіжної літератури. Змістовна, логічна, чітка відповідь на теоретичне питання означає вміння показати смислові й структурні особливості мовних явищ,

проілюструвати свою відповідь прикладами з прочитаного тексту, здатність навести власні приклади. Теоретичне питання передбачає також професійну спрямованість відповіді, тобто коректне викладення теоретичного матеріалу з урахуванням норм володіння іноземною мовою, здатність та готовність студентів-випускників реалізувати одержані знання з теорії мови в своїй майбутній професійній діяльності. Інтерпретація уривку передбачає короткий виклад змісту уривку і комплексний лінгвістичний аналіз, під час якого студент повинен визначити роль та місце мовних (граматичних, лексичних, словотвірних, стилістичних) засобів у побудові смислової перспективи тексту, показати свої вміння аналізувати текст як єдине художнє ціле, базуючи його інтерпретацію на зіставленні та врахуванні взаємодії мовних засобів зображення, до яких вдається автор. З метою розкриття взаємозв'язку форми та змісту після обговорення конкретних питань передбачається загальний висновок, що висвітлює основну ідею тексту. Для виконання другого завдання усної частини державного іспиту пропонуються актуальні теми, які висвітлюють різні аспекти життя суспільства. Викладач бере участь у бесіді з метою перевірки не лише монологічного мовлення студентів, а й діалогічного (перш за все, вміння аргументовано висловити свою думку з питань, поставлених у тексті, коректно та переконливо дискутувати зі співрозмовником). Матеріали до комплексного кваліфікаційного іспиту поновлюються щорічно відповідними методичними секціями та затверджуються випусковою кафедрою.

2.1. Основні питання з теорії мови

1. Ways of Translating Participial Constructions.
2. Shortening as a Productive Method of Word-Building.
3. Types of grammatical meaning. Grammatical categories.
4. The Structural Types of English Words.
5. Descriptive and Antonymic Translation.
6. The mechanism of producing oral speech. The organs of speech and their work.
7. Classification of English consonants.
8. Noun. Category of number: The singular and the plural forms of the noun.
9. Syllable formation and division in English.
10. Flags and National Symbols of England.
11. Classification of English vowels according to stability of articulation and tongue position.
12. Notional and structural parts of speech. Their characteristic features.
13. Translation of English Verbals and Verbal Constructions.
14. Transformation of Some Idioms in the Process of Translating.
15. Noun. Category of case.
16. Translation of the Gerund and Gerundial Complexes.
17. Rules of Communicative Etiquette.
18. Ways of Conveying the Lexical Meaning of Genuine Internationalisms.
19. Problems of Word Meaning in Modern English Language.
20. Pre-Roman and Roman Britain.
21. Verb as a part of speech.
22. Methods and Types of Word-Formation in English Language.
23. Paradigmatic and Syntagmatic Relations.
24. Compounding as a Productive Method of Word-Formation in Modern English.
25. The Main Methods of Linguistic Investigation.
26. The Structural Types of English Words.
27. The Morphological Structure of English Words.
28. Aspects of the phoneme. Modifications of the phoneme.

29. The Norman Invasion of England.
30. The Tudor Dynasty.

2.2. Орієнтовна проблематика для бесіди

1. Speak on the dangerous occupations.
2. A famous person from history whom you admire.
3. At a job interview.
4. The spirit of London.
5. How to make a career choice (when you are undecided).
6. Describe your ideal house.
7. Living in a village or in a city: pros and cons.
8. Describe a visit to a place you will always remember.
9. Speak on a news report about a car accident which resulted in the death of two drivers.
10. Speak on a news report about two swimmers who were saved by a dolphin.
11. Speak on a news report about a bank robbery in which the robbers escaped.
12. The Festive Year: The Rio Carnival, Oktoberfest, The Fallas Festival etc.
13. Describe the birthday party you have attended.
14. Speak on a recipe, explaining how to make your favourite dish.
15. What is junk food? Reasons for its popularity and dangers of eating it.
16. Burglar-Friendly Houses.
17. Compare and contrast two activities: diving and cycling. Think about the equipment and qualities required and the risks involved.
18. What animals are threatened with extinction, why? What can be done to help them?
19. You have seen a newspaper advertisement for a summer job as a tour guide. What information is required for a job application?
20. What does it mean "to be environmentally aware"?
21. Discuss the advantages and disadvantages of tourism.
22. The pros and cons of travelling by bicycle.
23. The good and bad points of being rich and famous.
24. Cooperative learning: would you enjoy being taught this way?
25. Computers: a blessing or a curse?
26. Family or friends - which are more important?
27. Should everyone have a university education?
28. Speak on the topic if physical education should be taught in schools.
29. The good and bad points of working and going to school at the same time?
30. Recycling-How important is it really?

2.3. Художні тексти для інтерпретації

Тексти, що пропонуються студентам-випускникам для виконання першого завдання державного іспиту, добираються з іншомовних прозових та поетичних творів XX-XXI століть.

2.4. Основні питання з історії зарубіжної літератури

1. Е. Золя – теоретик натуралізму. Художня творчість Золя.
2. Творчість Стендаля. Романи "Червоне і чорне" та "Люсьєн Левен". Новела "Ваніна Ваніні". Роман "Пармський монастир".
3. Поезія і новелістика Едгара По.
4. Творчість Е. Хемінгуея. Тема "втраченого" покоління. Роман "Прощай, зброе". Повість-притча Хемінгуея "Старий і море". Особливості стилю Хемінгуея.
5. Лірика Рільке.

6. Естетизм в літературі Англії. Творчість О. Уайльда. Проблематика та система образів роману О. Уайльда “Портрет Доріана Грея”.
7. Творчість Г. Уеллса. Науково-фантастичні повісті 90-х років.
8. Англійська література доби Просвітництва. Джонатан Свіфт. “Мандри Гуллівера”. Дефо. Проблематика, художні особливості роману “Робінзон Крузо”.
9. Французький екзистенціалізм. Творчість А. Камю. Повість “Сторонній”. Роман “Чума”.
10. Творчість Ф. Кафки. Новелістика і романи Кафки.
11. Б. Брехт – теоретик епічного театру. Театрально-естетичні принципи Брехта. Драматургія Брехта. “Матінка Кураж та її діти” і “Життя Галілея”.
12. Творчість Б. Шоу. Боротьба за “нову драму”. П’єси 90-х років. Творчість Б. Шоу на початку 20 століття. Комедія “Пігмаліон”.
13. Новелістика Гі де Мопасана. Основні мотиви і проблеми. Романи Гі де Мопасана. “Життя” і “Любий друг”.
14. Творчість Г. Флобера. Роман Г. Флобера “Пані Боварі”, його ідейно-художня специфіка.
15. Творчість Г. Гейне. “Книга пісень”. Поема “Німеччина. Зимова казка”. “Романсеро”.
16. Зарубіжна література на рубежі XIX-XX ст.: основні тенденції розвитку.
17. Творчість Ч. Діккенса. Романи “Нотатки Піквікського клубу” та “Пригоди Олівера Твіста”. Творчість Діккенса 40-50-х років.
18. Творчість Бальзака (“Шагренева шкіра”, “Гобсек”, “Полковник Шабер”). “Людська комедія Бальзака”. Її розділи та ідейно-художня своєрідність.
19. Становлення німецького романтизму та його основні етапи. Творчість Е. Т. А. Гофмана.
20. Творчий шлях та особистість Фрідріха Шіллера. Драматургія Шіллера. Поезія Шіллера.
21. Французька література першої половини XVII ст. Становлення класицизму. Мольєр - реформатор французького театру та драматургії.
22. Джованні Боккаччо. Особистість, життєвий та творчий шлях. Найвищий етап у творчій еволюції Боккаччо - “Декамерон”. Гуманістичний зміст “Декамерону”.
23. Література Відродження в Англії. Творчість Шекспіра.
24. Література Відродження в Іспанії. Мігель де Сервантес Сааведра. Творчий шлях. Проблематика, композиція роману “Дон Кіхот”.
25. Архаїчний період давньогрецької літератури. Долітературний період. Гомерівський епос. Дидактичний епос. Гесіод.
26. Франческо Петрарка - перший видатний італійський гуманіст. Творчий шлях Петрарки. Збірка “Канцоньєре” - створення поезії нового типу, початок гуманістичної лірики.
27. Література італійського Відродження. Життя і творчий шлях Данте. Філософські, морально-етичні та естетичні погляди Данте. “Божественна комедія” як завершення доби Перед ренесансу в італійській літературі.
28. Йоганн Вольфганг Гете Творчий шлях, світогляд, естетичні погляди. Проблематика, особливості композиції, система образів трагедії Гете “Фауст”.
29. Творчість Вальтера Скотта. Ідейний та художній зміст його романів. Сюжетні групи романів В. Скотта.
30. Творчість Д. Г. Байрона. Лірика, поеми Байрона. Роман у віршах “Дон-Жуан”.

2.5. Основні питання з методик навчання іноземної мови та зарубіжної літератури

Теоретична підготовка студента вимагає ґрунтовних знань загальних питань методики викладання англійської мови та зарубіжної літератури в середніх загальноосвітніх закладах різних типів; методики навчання основних розділів курсів іноземної мови (вивчення загальних відомостей про фонетику, лексику, граматику; навчання аудіювання; розвиток умінь читання, письма, монологічного та діалогічного мовлення) та зарубіжної літератури; видів та форм контролю навичок та вмінь практичного володіння англійською мовою; методики проведення позакласної та позашкільної роботи з англійської мови та зарубіжної літератури.

Практичні вміння та навички включають аналіз шкільних програм і підручників; складання плану-конспекту уроку; володіння інноваційними освітніми технологіями; правильне оцінювання мовних і мовленнєвих знань і навичок учнів за 12-бальною системою; організацію диференційованого навчання; підготовку учнів до конкурсів та олімпіад з англійської мови та зарубіжної літератури.

2.5.1. Методика навчання іноземної мови

1. Навчання фонетичного матеріалу (фонетичний мінімум, вимоги до вимови учнів).
2. Методи дослідження в методиці викладання іноземних мов.
3. Навчання лексичного матеріалу (активний, пасивний і потенціальний словниковий запас).
4. Комунікативний підхід у навчанні іноземних мов.
5. Принципи навчання іноземних мов.
6. Система вправ для навчання монологічного мовлення.
7. Загальна характеристика говоріння як виду мовленнєвої діяльності та умінь.
8. Система вправ для формування навичок та вмінь мовлення у навчанні іноземних мов.
9. Навчання граматичного матеріалу (активний і пасивний граматичні мінімуми).
10. Навчання звуків іноземної мови.
11. Суть і характеристика діалогічного мовлення.
12. Система вправ для навчання аудіювання.
13. Характеристика аудіювання як виду мовленнєвої діяльності та умінь.
14. Система вправ для навчання діалогічного мовлення.

2.5.2. Методика навчання зарубіжної літератури

1. Сучасний учень і література. Вікові особливості сприймання учнями художніх творів.
 2. Оглядові теми та їх вивчення на уроках зарубіжної літератури.
 3. Монографічні теми, їх складові та методика викладання на уроках зарубіжної літератури.
 4. Міжлітературні та міжпредметні зв'язки на уроках зарубіжної літератури.
 5. Особливості вивчення біографії письменника в школі на уроках зарубіжної літератури.
 6. Робота з розвитку мовлення на уроках зарубіжної літератури.
 7. Вивчення теоретико-літературних понять на уроках зарубіжної літератури.
 8. Особливості вивчення ліричного твору на уроках зарубіжної літератури.
 9. Методика вивчення епічного твору на уроках зарубіжної літератури.
 10. Особливості вивчення драматичного твору на уроках зарубіжної літератури.
- Принципи аналізу художнього твору на уроках зарубіжної літератури.

11. Методи і прийоми аналізу твору на уроках зарубіжної літератури .
12. Методи аналізу літературного твору: текстуальний, інтертекстуальний, контекстуальний (за Чирковим О. С.)
13. Шляхи аналізу художнього твору на уроках зарубіжної літератури.
14. Уроки позакласного читання та методика їх проведення.
15. Сучасний кабінет зарубіжної літератури у школі.
16. Методичні посібники для вчителя зарубіжної літератури. Огляд методичної преси.
17. Класифікація уроків літератури: типи, їх види.
18. Структура уроку зарубіжної літератури.
19. Вивчення системи образів твору (пообразний аналіз) на уроках зарубіжної літератури.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ НА КОМПЛЕКСНОМУ КВАЛІФІКАЦІЙНОМУ ЕКЗАМЕНІ

При виставленні оцінки за виконання завдань державного іспиту враховуються змістовність, ґрунтовність відповіді та форма її репрезентації, комунікативна компетенція студентів-випускників, володіння ними основами теорії мови. Оцінювання усних відповідей здійснюється згідно з вимогами до конкретних завдань екзаменаційного білета.

Питання з теоретичних мовних дисциплін.

Оцінка “**А відмінно**” передбачає дотримання таких вимог.

Зміст відповіді: повне викладення теоретичного питання; пояснення смислових, структурних, функціональних ознак та особливостей обговорюваних понять; надання необхідних дефініцій понять; обґрунтування теоретичної значущості мовних явищ.

Форма відповіді:

- фонетично коректне мовлення;
- вільне володіння навичками монологічного мовлення;
- змістовна, логічна, чітка побудова відповіді;
- граматично, лексично та стилістично правильне мовне оформлення.

Допускається до 4-х граматичних або лексичних помилок.

“**В, С добре**” - Невиконання однієї вимоги до змісту або однієї / двох вимог до форми. Допускається 5-6 граматичних або лексичних помилок.

“**Д, Е задовільно**” - Невиконання двох/трьох вимог до змісту та однієї вимоги до форми. Допускається до 9 мовних помилок.

“**незадовільно**” - Невиконання чотирьох / п'яти вимог до змісту та двох вимог до форми. Наявність у відповіді студента 10 та більше граматичних або лексичних помилок.

Інтерпретація оригінального тексту художньої літератури іноземною мовою з огляду на його зміст і форму.

Оцінка “**А відмінно**” передбачає дотримання таких вимог. *Зміст відповіді:* повне розуміння тексту; змістовна інтерпретація уривку тексту з аналізом використаних виражальних засобів і стилістичних прийомів, а також особистою оцінкою прочитаного.

Форма відповіді:

- коректна фонетична презентація тексту;
- вільне володіння лексичним мінімумом;
- зв'язність та ситуативно зумовлений темп мовлення;
- логічне, послідовне викладення матеріалу з дотриманням семантичних та формальних зв'язків між реченнями.

Допускається до 4-х незначних помилок фонетичного, лексичного, граматичного

або стилістичного характеру.

“В, С добре” - Невиконання однієї вимоги до змісту або однієї вимоги до форми. Допускається до 5-6 фонетичних, лексичних, граматичних або стилістичних помилок.

“D, E задовільно” - Невиконання двох / трьох вимог до змісту та однієї вимоги до форми. Допускається до 10 фонетичних, лексичних, граматичних або стилістичних помилок.

“F, FX незадовільно” - Невиконання трьох вимог до змісту, однієї/двох вимог до форми. Наявність у відповіді студента 11 та більше помилок фонетичного, лексичного, граматичного або стилістичного характеру.

Усна бесіда з актуальної проблематики на основі заданої тематики.

Оцінка **“А відмінно”** передбачає дотримання таких вимог.

Зміст відповіді:

- повне розуміння запропонованої теми;
- визначення та формулювання основних проблем;
- знання розмовної тематики, яка відповідає навчальній програмі курсу;
- володіння в повному обсязі базовим словником та вміння вільно та аргументовано висловлювати свою точку зору.

Форма відповіді:

- фонетично коректне монологічне та діалогічне мовлення;
- ситуативно зумовлений темп мовлення;
- грамотність мовлення.

Допускається до 4-х граматичних або лексичних помилок.

“В, С добре” - Невиконання однієї / двох вимог до змісту та однієї до форми. Допускається 5-7 граматичних або лексичних помилок.

“D, E задовільно” - Невиконання двох / трьох вимог до змісту та однієї вимоги до форми. Допускається 8-11 граматичних або лексичних помилок.

“FX, F незадовільно” - Невиконання трьох / чотирьох вимог до змісту, однієї / двох вимог до форми. Наявність у відповіді студента 12 та більше граматичних або лексичних помилок.

Історія зарубіжної літератури

Оцінка “А відмінно”: Студент володіє матеріалом, виявляє творчі здібності, самостійно оцінює окремі нові літературні явища, на високому рівні володіє матеріалом, висловлює свої думки, самостійно оцінює різноманітні явища культурного життя, виявляє власну по-зицію до них; вільно володіє матеріалом та навичками текстуального аналізу літературного твору, виявляє особливі творчі здібності та здатність до оригінальних рішень, різноманітних навчальних завдань, до перенесення набутих знань та вмінь на нестандартні ситуації

Оцінка “В добре”: Студент змістовно викладає теоретичний матеріал, але припускається поодиноким неточностей у послідовності викладу; дає правильні визначення понять; Студент володіє матеріалом і навичками аналізу літературного твору, наводить окремі власні приклади на підтвердження певних суджень; володіє матеріалом, на рівні цілісно-комплексного уявлення про певне літературне явище, під керівництвом викладача виправляє допущені помилки й добирає аргументи на підтвердження висловленого судження та висновку;

Оцінка “С добре”: Студент змістовно викладає теоретичний матеріал, але відхиляється від теми, проблеми, нечітко визначає основну та другорядну інформацію; дає правильні визначення понять; обґрунтовує свої судження. Наводить приклади. Припускається поодиноким неточностей, робить незначні помилки.

Оцінка “D задовільно”: Студент досить повно викладає теоретичний матеріал, але не дотримується логіки відповіді. Допускає неточності у формулюваннях, визначеннях понять і термінів; наводить непереконливі аргументи. Студент за допомогою викладача відтворює матеріал, володіє елементарними навичками аналізу літературного твору; відтворює матеріал і наводить приклади з тексту; відтворює значну частину тексту, за допомогою викладача знаходить потрібні приклади.

Оцінка “E задовільно”: Студент виявляє знання й розуміння основних положень обговорюваної теми, але матеріал викладає неповно. Допускає неточності в формулюваннях, визначеннях понять і термінів; не може навести приклади. Припускається помилок у мовному оформленні власного висловлювання.

Оцінка “FX незадовільно”: Студент виявляє незнання більшої частини обговорюваного питання. Допускає помилки при формулюванні понять і визначень, що змінює їх зміст. Не дотримується послідовності та логіки викладу матеріалу, а також норм літературної мови.

Оцінка “F незадовільно”: Студент не володіє теоретичним матеріалом, він тільки має уявлення про окремі положення. Не може сформулювати визначень. Висловлювання студента неправильні, нечіткі та нелогічні.

Методики навчання іноземної мови та зарубіжної літератури.

Оцінка “відмінно”: Студент змістовно викладає теоретичний матеріал, дає правильні визначення понять; називає науковців, які досліджували проблему, що обговорюється, аналізуючи їх погляди; обґрунтовує свої судження; наводить приклади; дотримується норм літературної мови.

Оцінка “B добре”: Студент змістовно викладає теоретичний матеріал, але припускається поодиноких неточностей у послідовності викладу; дає правильні визначення понять; називає науковців, які досліджували проблему, що обговорюється; обґрунтовує свої судження; наводить приклади; дотримується норм літературної мови.

Оцінка “C добре”: Студент змістовно викладає теоретичний матеріал, але відхиляється від теми, проблеми, нечітко визначає основну та другорядну інформацію; дає правильні визначення понять; обґрунтовує свої судження. Наводить приклади. Припускається поодиноких неточностей, робить незначні помилки.

Оцінка “D задовільно”: Студент досить повно викладає теоретичний матеріал, але не дотримується логіки відповіді. Допускає неточності у формулюваннях, визначеннях понять і термінів; наводить непереконливі аргументи. Припускається помилок у мовному оформленні власного висловлювання.

Оцінка “E задовільно”: Студент виявляє знання й розуміння основних положень обговорюваної теми, але матеріал викладає неповно. Допускає неточності в формулюваннях, визначеннях понять і термінів; не може навести приклади. Припускається помилок у мовному оформленні власного висловлювання.

Оцінка “FX незадовільно”: Студент виявляє незнання більшої частини обговорюваного питання. Допускає помилки при формулюванні понять і визначень, що змінює їх зміст. Не дотримується послідовності та логіки викладу матеріалу, а також норм літературної мови.

Оцінка “F незадовільно”: Студент не володіє теоретичним матеріалом, він тільки має уявлення про окремі положення. Не може сформулювати визначень. Висловлювання студента неправильні, нечіткі та нелогічні.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Теоретична фонетика

1. Теоретическая фонетика английского языка: Уч. пос. / М.А. Соколова, К.П. Гинтовт, И.С. Тихонова, Р.М. Тихонова. - М.: Высш. шк., 1991. - 240 с.

Теоретична граматика

1. Блох М.Я. Теоретическая грамматика английского языка. - 4-е изд., испр. - М.: Высш. шк., 2003. - 424 с.
2. Ильиш Б.А. Строй современного английского языка: Учебник. - 2-е изд. - Л.: Просвещение, 1971. - 366 с.
3. Мороховская З.Я. Основы теоретической грамматики английского языка. - К.: Вища шк., 1984. - 288 с.

Лексикологія

1. Арнольд И.В. Лексикология современного английского языка. - М.: Просвещение, 1986. - 346 с.
2. Методические указания к изучению курса лексикологии английского языка / Сост.: И.Г. Аникеев, И.М. Ионова. - К.: КГПИИЯ, 1988. - 68 с.
3. Методичні вказівки до семінарських та практичних занять зі стилістики англійської мови для студентів IV курсу стаціонару / Укл.: О.П. Воробйова, Л.Ф. Бойнан, Л.В. Ганецька та ін. - К.: Вид. центр КНЛУ, 2001. - 64 с.
4. Раєвська Н.М. Лексикологія англійської мови: Підручник. - 4-е вид, випр. і доп. - К.: Вища шк., 1979. - 303 с.
5. Харитончик З.А. Лексикология английского языка: Учеб. пособие. - Минск: Вышэйш. шк., 1992. - 232 с.
6. A Course in Modern English Lexicology. - 2nd ed., rev. and enlarged. - М.: Vysšaja škola, 1979. - 269 p.

Стилістика

1. Арнольд И.В. Стилистика современного английского языка (стилистика декодирования): Учеб. пособие. - 2-е изд., перераб. - Л.: Просвещение, 1981. - 295 с.
2. Єфімов Л.П., Ясінецька О.А. Стилістика англійської мови і дискурсивний аналіз. Навч.-метод. пос. - Вінниця: Нова книга, 2004.
3. Стилистика английского языка: Учебник/А.Н. Мороховский, О.П. Воробьева, Н.И. Лихошерст, З.В.Тимошенко. - К.: Вища шк., 1991. - 272 с.
4. Galperin I.R. Stylistics. - 3rd ed. - М.: Vysšaja škola, 1981. - 334 p.

Теорія і практика перекладу

1. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми. - Вінниця, Нова книга, 2002. - 564 с.
2. Корунець І.В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): Підр. - Вінниця «Нова Книга», 2003 - 448 с.
3. Основы перекладу: граматичні та лексичні аспекти: Навчальний посібник/За доц. В.К.Шпака. - К.: Знання, 2005. - 310 с.
4. Основы перекладу: Курс лекцій: Навчальний посібник/Под доц.. Г.Є.Мірам, В.В.Дейнеко, Л.А.Тарапуха та ін. - 2-е вид., випр. і доп. - К.; Єлька, Ніна - Центр, 2005. - 280 с.

Ділова іноземна мова

1. Богацкий И.С., Дюканова Н.М. Бизнес-курс английского языка. Словарь-

справочник. - Киев: "Логос", 1997. - 352 с: ил. (серия "Вас ждет успех!").

2. Практика складання і користування основними зовнішньоторгівельними документами (навч.-метод. пос.). Складачі: Величко К.М., Кононенко Л.К., Писаревська М.М. (част.І), Волкова О.О. (част.ІІ), Величко К.М., Писаревська М.М. (част.ІІІ)/За ред. к.е.н., доц. Погосова Л.А. - Донецьк: Юго-Восток, 2000. - 244 с.

3. Скребкова-Пабат М.А. Business English Ділова англійська мова: Навчальний посібник – Львів: "Новий Світ", 2009. – 392 с.

4. Хачатурова М.Ф. English for Business Contacts. Английский для деловых контактов. - К.: Изд-во "АКОНІТ", 1997. - 269 с.

5. Биконя О.П. Ділові усні та писемні переговори англійською мовою. Навч. пос. - К.: Центр навч. літ-ри, 2006. - 486 с.

6. Особливості ділового письма англійською мовою: Практ. пос. (Business Writing Specifics: Practical Manual)/Укладачі Л.В.Федоряченко, О.В.Куровська. - К.: Товариство "Знання", КОО, 1998. - 114 с.

7. Шамхалова Н.А. Сучасна ділова англійська мова: Навч. пос. - К.: КНЕУ, 2000. - 164 с.

Методика навчання іноземних мов

1. Методика навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах: Підручник / Кол. авторів під кер. С. Ю. Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 2018. – 319 с.
2. Методика обучения иностранным языкам в средней школе: Учебник/ Гез Н. И., Ляховицкий М. В., Миролубов А. А. и др. – М.: Высшая школа, 2017 – 372 с.
3. Теоретические основы методики обучения иностранным языкам в средней школе / Под ред. А. Д. Климентенко, А. А. Миролубова. – М.: Педагогика, 2016.- 285 с.
4. Зимняя И. А. Психология обучения иностранным языкам в школе. – М.: Просвещение, 2017. – 375 с.
5. Рогова Г. Ф., Рабинович Ф. М., Сахарова Т. Е. Методика обучения иностранным языкам в средней школе. – М.: Просвещение, 2017. – 392 с.

Література для тем (усної бесіди англійською мовою)

1. Гужва Т. В. Розмовні теми з англійської мови. У 2-х т. – Харків 2004.
2. Практический курс английского языка. 4 курс / Под редакцией В. Д. Аракина. – М.: ВЛАДОС, 2000. – 336 с.
3. Карабан В. І., Черноватий Л. М., Набокова І. Ю., Рябих М. В., Пчеліна С. Л., Ковальчук Н. М. Практичний курс англійської мови: Підручник для студентів третього курсу вищих закладів освіти (філологічні спеціальності та спеціальність "Переклад"). – Вінниця, НОВА КНИГА, 2006. – 520 с.
4. Карабан В. І., Черноватий Л. М., Набокова І. Ю., Рябих М. В. Практичний курс англійської мови. Частина 1. Підручник для студентів молодших курсів вищих закладів освіти (філологічні спеціальності та спеціальність "Переклад"). – Вінниця, НОВА КНИГА, 2005. – 432 с.
5. Холодіна О., Карпенко Н., Коваленко О., Кіщенко Ю., Мелконян В. Англійська мова. Навчально-методичний посібник. – Херсон, 2000.
6. Черноватий Л. М., Карабан В. І., Набокова І. Ю. Практичний курс англійської мови: Підручник для студентів другого курсу вищих закладів освіти (філологічні спеціальності та спеціальність "Переклад"). – Вінниця: НОВА КНИГА, 2005. – 356 с

«Методика навчання зарубіжної літератури»

Базова

1. Зарубіжна література. 5-11 класи: навчальні програма, методичні рекомендації щодо організації навчально-виховного процесу в 2018-2019 навчальному році / Укладачі О. Ю. Котусенко. – Харків: Вид-во «Ранок», 2018. – 176 с
2. Мацевко-Бекерська Л. Методика викладання світової літератури. – Львів: ЛНУ ім.І. Франка, 2011. – 320 с.
3. Мірошніченко Л. Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах освіти. – К.: Ленвіт, 2010. – 368с.
4. *Наукові основи методики літератури. Навчально-методичний посібник / За редакцією доктора педагогічних наук, професора, члена-кореспондента АПН України Н. Й. Волошиної. – К.: Ленвіт, 2002. – 344с. (20)
5. Ніколенко О. М., Куцевол О. М. Сучасний урок зарубіжної літератури: Посіб. для вчителя. — К.: Академія, 2003. — 288 с.
6. *Пасічник Є. А. Методика викладання української літератури в середніх навчальних закладах: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти. – К.: Ленвіт, 2000. – 384с. (23).
7. *Пультер С., Лісовський А. Методика викладання української літератури в середній школі. – Тернопіль, 2004. (кабінет)
8. *Степанишин Б.І Стратегія і тактика в літературній освіті учнів. – К.: Веселка; Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2003. – 191с. (кабінет)
9. *Токмань Г. Методика викладання української літератури в старшій школі: екзистенціально-діалогічна концепція. – К.: Міленіум, 2002. – 319с.
10. Штейнбук Ф. Методика вивчення зарубіжної літератури в школі. – К.: Кондор, 2011. – 312 с.

Допоміжна

1. Богдан Л. Використання інноваційних технологій навчання на уроках зарубіжної літератури // Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. – 2007. – №6. – С.2-5.
2. Богосвятська А. Реалізація моделі особистісно орієнтованого навчання на уроках світової літератури // Зарубіжна література в школах України. – 2013 - №4. – С. 3-13.
3. Головка Л. М. Шкільний творчий проект «Гра в радість». Тиждень зарубіжної літератури // Всесвітня література та культура в навчальних закладах України. –2015. – №11. – С.30-36.
4. Дем'яненко О. Медіаосвіта в сучасній школі // Всесвітня література в школах України. – 2016. №6. – С. 3-7.
5. Ісаєва О. Теорія і технологія розвитку читацької діяльності старшокласників у процесі вивчення зарубіжної літератури: Монографія. К., 2003. – 380с.
6. Ковбасенко Ю. Біографія письменника і викладання літератури // Тема. - 2002. - №2.
7. Міфи народів світу: Посібник з літератури народів світу для середньої школи/ Авт.-упор. О.Бондарук. - Львів: Просвіта: 1997. - 327 с.
8. Ніколенко О. М., Куцевол О. М. Сучасний урок зарубіжної літератури: Посіб. для вчителя. — К.: Академія, 2003. — 288 с.
9. Овдійчук Л. М. Літературно-психологічні портрети зарубіжних письменників // Всесвітня література в середніх навчальних закладах України.-2007. - №8. —
10. Южакова О. Засади організації літературно-музичних заходів // Дивослово. – 2016. - №7-8. – С. 16-19.

Історія зарубіжної літератури

- Английская литература от «Беовульфа» до наших дней. - СПб., 2002.
- Англомовні письменники.— Тернопіль: Навчальна книга — Богдан, 2010. — 464 с.
- Андреев М.Л. Литература Италии: Темы и персонажи. М.: РГГУ, 2008. 415 с.
- Дьяконова Н. Я. Из истории английской литературы. Статьи разных лет/ Составитель А. А. Чамеев.— СПб.: Алетейя, 2001. —192с.
- Зарубіжна література в людинотворчому вимірі: Кн. для вчителя / І.К. Мойсеїв. — К.: Генеза, 2003. — 254 с.
- Зарубіжна література: Дослідження та критичні статті / С.Д. Павличко; Ред.: Д. Наливайко Пер.: Д. Наливайко. — К.: Вид-во Соломії Павличко "Основи", 2001. — 559 с.
- Зарубіжні письменники: Енцикл. довід.: У 2-х т. Т. 1.,2/ Ред.: Н. Михальська; Б. Щавурський. — Т.: Навч. кн. - Богдан, 2005. — 824 с.
- Луков В.А. История литературы. Зарубежная литература от истоков до наших дней. — М., 2003.
- Пронин В.А. История немецкой литературы: Учеб. пособие. — М: Университетская книга; Логос, 2007. — 384 с.
- Проскурникова Т.Б. Театр Франции. Судьбы и образы. —М., 2002.
- Путеводитель по английской литературе. / Под ред. М. Дрэбл и Дж. Стрингер/Пер. с англ.: — М.: ОАО Издательство "Радуга", 2003. — 928 с.
- Хаткина Н. Мировая литература от античности до Ренессанса. — М.: ООО ТД «Издательство Мир книги», 2008. — 192 с:
- Черноземова Е.Н. История английской литературы: Планы. Разработки. Материалы. Задания. - 2-е изд., испр. - М.: Флинта: Наука, 2000. - 240 с.
- Энциклопедический словарь английской литературы XX века / отв. ред. А.П. Саруханян ; Ин-т мировой лит. им. А.М. Горького РАН. - М. : Наука, 2005. -541 с
- Антология французского сюрреализма. - СПб., 2003.
- Антологія світової літературно-критичної думки XX ст. (Зубрицька). - Львів, 2002
- Давиденко Г., Стрільчук Г. Історія зарубіжної літератури XX ст. - К, 2007.
- Давиденко Г., Чайка О., Гричаник Н. Історія новітньої зарубіжної літератури. - К., 2008.
- Давиденко Г.Й., Стрельчук Г.М., Гричаник Н.І. Історія зарубіжної літератури XX століття: Навч. посібник. - К.: Центр учбової літератури, 2007 - 504 с
- Давиденко Г.Й., Чайка О.М. Історія зарубіжної літератури XIX - початку XX століття: Навч. посібник. - К.: Центр учбової літератури, 2007 - 400 с
- Денисова Т. Н. Історія американської літератури XX століття: Навч. посібник для студентів вищ. навч. закладів. — К.: Довіра, 2002. — 318 с.
- Драматургія кінця XIX - XX ст. (Г. Ібсен, Б. Шоу, Б. Брехт): матеріали до вивч. / Уклад.: Кеба О.В.. - Кам'янець-Подільський: Абетка-НОВА, 2006. - 220 с.
- Зарубежная литература XX века: Учеб. для вузов / Л. Г. Анд-3-35 реев, А. В. Карельский, Н. С. Павлова и др.; Под ред. Л. Г. Андреева. 2-е изд., испр. и доп. —М.: Высш. шк.; Изд. центр «Академия», 2000.— 559 с.
- Зарубежная литература XX века: Учеб. пособие для студ. 3 35 высш. учеб. заведений / В.М.Толмачёв, В.Д.Седельник, Д. А. Иванов и др.; Под ред. В. М.Толмачёва. — М.: Издательский центр «Академия», 2003. — 640 с.
- Зарубежная литература конца XIX — начала XX века: Учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений / В. М. Толмачёв, Г. К. Косиков, А. Ю. Зиновьева и др.; Под ред. В. М. Толмачёва. — М.: Издательский центр «Академия», 2003. — 496 с.

- Зарубежная литература. XX век: Учеб. для студентов педагогических вузов / Н.П. Михальская, В.А. Пронин и др.; Под общ. ред. Н.П. Михальской. — М.: Дрофа, 2003.
- Затонский Д.В. Модернизм и постмодернизм. Харьков, 2000.
- Ильин И.П. Постмодернизм. Словарь терминов. М., 2001.
- История западноевропейской литературы 19 век. — М., 2003
- История зарубежной литературы конца XIX — начала XX века (учебно-методическое пособие): - Майкоп, редакционно-издательский отдел Адыгейского государственного уни- верситета, 2004, - 43 С.
- Історія зарубіжної літератури XX ст.: навч. посіб. / Ред.: В.І. Кузьменко. — К.: Акад., 2010. — 494 с.
- Історія зарубіжної літератури XIX - початку XX ст.: навч. посіб. / Г.Й. Давиденко, О.М. Чайка; Глухів. держ. пед. ун-т ім. С.М. Сергєєва-Ценського. - 2-е вид., переробл. та доповн. - К.: Центр учб. л-ри, 2009. - 400 с.
- Колобаева Л. А. Русский символизм. М., 2000. 296 с.
- Модернізм у творчості письменників XX століття: Навч. посіб. для студ. вузів. Ч. 2. Зарубіжна література / М.В. Моклиця. — Луцьк: Вежа, 1999. — 181 с.
- Мусатов В.В. История русской литературы первой половины XX века (советский период). - М., 2001.
- Назарець В.М. Модерністська проза початку XX століття/ В.М. Назарець // Зарубіжна література в навчальних закладах. -2004. -№ 10. - С. 3-11
- Пронин В.А., Толкачев С.П. Современный литературный процесс за рубежом. — М., 2000.
- Русская литература рубежа веков (1890-е — начало 1920-х годов). Книга 1.— М., ИМЛИ РАН, «Наследие», 2001.— 960 с.
- Русская литература рубежа веков (1890-е — начало 1920-х годов). Книга 2. ИМЛИ РАН. М., «Наследие», 2001 г.— 768 с.
- Русская литература XX века / Под ред. С. А. Венгерова. М., 2002.
- Русский модернизм. Проблемы текстологии: Сборник статей/ Ред. О. А. Кузнецова; РАН; Ин-т русской литературы (Пушкинский дом) . -СПб.: АЛЕТЕЙЯ, 2001. -264, [1] с.:
- Сучасний літературний процес: співіснування і взаємодія різних стилів, напрямів, течій. Вип. 4 / Г.Й. Давиденко, О.М. Чайка, М.П. Гурець, Н.І. Гричаник, Г.М. Стрельчук, М.О. Величко; Глухів. держ. пед. ун-т, каф. зарубіж. л-ри. — Глухів: РВВ ГДПУ, 2007. — 90 с.
- Хорев В. Польская литература XX века. 1890-1990. — М.: «Индрик», 2009 — 352 с.
- Художественные ориентиры зарубежной литературы XX века / Под ред. А.П. Саруханян. - М., 2002.
- Энциклопедия экспрессионизма. — М., 2003.
- Айрих Л. Філософська казка А. де Сент-Екзюпері «Маленький принц» // Зарубіжна література. — 2005. — № 10 (410). — С 17—18.
- Альбер Камю. (11 клас) // Всесвітня література. — 2004. — № 4. — С 52—55.
- Анастасьев Н. Творчество Эрнеста Хемингуэя. — М., 1981.
- Андронік А. Сенс чорної магії. (Матеріали до вивчення новели «Маріо і чарівник» Г. Манна у порівнянні з «Майстром і Маргаритою» Булгакова, «Фауста» Гете та іншими) // Зарубіжна література. — 2001. — № 44 (253). — С. 1—19.
- Белів Н.І. «Смерті не знає душа». Конспект уроку за новелою Франца Кафки «Перевтілення». 11 клас // Зарубіжна література. — 2003. — № 10. — С. 49—53.
- Бертольд Брехт. 11 клас // Всесвітня література. — 2004. — № 4. — С. 52.
- Боровська С. М. Чи справді покоління втрачене? (Матеріали до уроку за романом Е. М. Ремарка «Три товариші») // Всесвітня література. — 1999. — № 4. — С. 38—39.
- Братко В. О. «Незрівнянне відчуття — смирення і гордоців»: історія змушнення та

захоплення світом природи у новелі Фолкнера «Ведмідь». Матеріали до вивчення творчості письменника // Зарубіжна література. — 2004. — № 6. — С. 29—32.

Бурда Т. М. Аналіз п'єси Б. Брехта «Життя Галілея» в запитаннях і коментарях // Всесвітня література. — 1998. — № 12. — С. 40—42.

Васильєв Є. М. «Усе-таки Галатеї не зовсім подобається Пігмаліон». Матеріали до вивчення комедії Б.Шоу // Всесвітня література та культура. — 2004. — № 1. — С 7—12.

Васильєв Є. М. Міфи, вписані в шар реальності, або античні герої в окупованому Парижі. Матеріали до вивчення п'єс «Антигона» Ж. Ануя і «Мухи» Ж. П. Сартра // Зарубіжна література. — 2000. — № 1. — С 57—64.

Веремчук Ю. «Щоб зрозуміти буденне збиття...» Драми-притчі «Антигона» Жана Ануя та «Андорра» Макса Фріша // Всесвітня література та культура. — 2003. — № 10. — С 48—52.

Веренько Л. Трагедія Другої світової війни в творчості Г. Белля // Зарубіжна література. — 2005. — № 5 (405). — С. 7—8.

Вітренко А. О. «Парадокси самої дійсності». Система уроків та позакласний захід за темою Б. Шоу «Пігмаліон» // Всесвітня література. — 2006. — № 4. — С 41 —51.

Вознюк О. Художній світ Ф. Кафки у новелі «Перевтілення» // Зарубіжна література-2001. — №11(219). — С 2.

Ганіч Н. Західна драматургія (загальна характеристика) // Зарубіжна література. — 2005. — № 13 (413). — С 20—21.

Генріх Белль. Матеріали до вивчення творчості // Всесвітня література. — 1998. — №5. —С 12—18.

Гергун Н. Людина проти тоталітарної влади. Новела «Маріо і чарівник» Т. Манна //Зарубіжна література. — 2005. — № 45. — С. 19.

Головченко Н. І. Творча манера М. Пруста та її відмінність від реалістичного способу письма. Структурно-стильовий аналіз тексту вставної повісті «Сваннове кохання» з роману «У пошуках утраченого часу» на уроці-семінарі та уроці-бесіді // Всесвітня література. — 2006. — № 3. — С. 40-49.

Гонта Г. «Однак правий впертий Галілей» (Система уроків з вивчення творчості Б. Брехта) // Зарубіжна література. — 2001. — № 29—32 (237—240). С 16—20.

Горбатенко О. С. Б. Брехт: звертатися до розуму глядача, а не до його емоцій. Система уроків за п'єсою «Матінка Кураж та її діти» // Всесвітня література. — 2005. — №1. — С 34—37.

Гражданская З. Б. Шоу. — М., 1979.

Грибанов В. Хемингуэй — М., 1971.

Григорьева Т. Японская литература XX века. — М., 1983.

Денисова Т. Эрнест Хемингуэй. Життя і творчість. — К., 1972.

Драч І. До таємниці Ф. Г. Лорки // Зарубіжна література. -1998. — № 3 (67).

Залевська С. Філософські здобутки збірки «Нові поезії» Р. М. Рільке // Зарубіжна література. — 2005. — № 36. — С 22—24.

Зарубежная литература XX века (1917—1945) / Под.ред. В.Н.Богословского, З. Т. Гражданской. — М., 1984.

Зарубіжна література XX ст. / за ред. Ніколенко О. М., Хоменко Н. В., КонєвоїТ.М. — К., 1998.

Мележик В. Психологія свободи. За новелою «Маріо і чарівник» Т. Манна // Зарубіжна література. — 2005. — № 45. — С 17—19.

Меркунова Н. Лихий дух тутешніх країв. За новелою «Маріо і чарівник» Т. Манна // Зарубіжна література. — 2005. — № 45. — С 14—16^

Михайлик Г. Значення кольорів у романі Кнута Гамсуна «Пан» та драми-феєрії Лесі Українки «Лісова пісня» (білий і чорний) // Всесвітня література та культура. — 2003.

— №10, —С. 38-41.

Михальская Н. П., Аникин Г. З. Английский роман XX века. — М., 1982.

Мігальчинська В. М. «Питання, а не відповідь...» До вивчення творчості Г. Ібсена // Всесвітня література та культура. — 2005. — № 5. — С 18—19.

Мокієва Л. Розп'яття серця, сповненого любов'ю. «Потік відомості» та аналіз психології людини в психологічному есе Джеймса Джойса «Джакомо» // Зарубіжна література. — 2005. — № 34. — С 20—22.

Моруа А. От Монтеня до Арагона. — М, 1983.

Томас Стернз Еліот. «Пісня кохання Пруфрока» (1915) // Зарубіжна література. — 2003. — №45. —С 11—16.

Турок А. Человек в этом мире — одинокое насекомое. Разработка урока по творчеству Ф. Кафки (стилевой анализ) // Зарубіжна література. — 2006. — № 20 (468). — С. 10—13.

Факторович Б., Штейнбук Ф., Бойко Л. Ф. Кафка «Перевтілення»: матеріали до варіативного вивчення. 11 клас // Всесвітня література. — 1999. — № 7. — С. 45—59.

Федоров А. А. Томас Манн. Время шедевров. — М., 1981.

Халшончик Т. Ф. Г. Лорка // Зарубіжна література.— 2003.— №46.— С. 11—16.

Хмельницька О. Л. Хто підготує кращу рекламу п'єси Б. Шоу «Пігмаліон». Фрагмент уроку. // Всесвітня література. — 2005. — № 5. — С. 5.

Хом'як Т. В. Світові війни очима Е. М. Ремарка // Всесвітня література і культура. — 2005. — № 6. — С 29—31.

Хрестоматія по зарубіжній літературі XX века. (1917—1945).— М., 1975.— 355 с.

Хьюз Э. Бернард Шоу. — М., 1976.

Циба Г. Чи варто боротися за життя? (Д. Лондона «Жага до життя») // Зарубіжна література. — 2005. — № 4 (404). — С. 10—11.

Циганок С. Життя і творчість А. де Сент-Екзюпері. Історія створення казки «Маленький принц» // Зарубіжна література. — 2005. — № 10 (410). — С. 15—16.

Ціко І. Г. Показ шляху становлення особистості в долі Нори. Урок за драмою Г. Ібсена «Люльковий дім». 10 клас // Зарубіжна література.— 2004.— №7.— С 37—39.

Ціпов'яз Л. Драма Г. Ібсена «Люльковий дім». Оповідь про пробудження людської особистості (10 клас) // Зарубіжна література. — № 11 (411). — С 6—8.

Черняхівська Г. Вибір людини у межовій ситуації («Калігула» А. Камю, «Перевтілення» Ф. Кафки) // Зарубіжна література. — 2001. — № 19 (227). — С 7—8.

Чечетіна Л. А. «Чари затаєної туги...» Урок-семінар: тема мистецтва і кохання в романі Марселя Пруста «Сваннове кохання» // Зарубіжна література. — 2004. — № 5. — С 30—33.

Чечетіна Л. А. Заглянемо у світ Ф. Кафки. Урок-бесіда за новелою «Перевтілення». 11 клас // Всесвітня література та культура. — 2003. — №10. — С 28—31.

Чечетіна Л. А. Тематичне оцінювання знань: проза Марселя Пруста // Зарубіжна література. — 2004. — № 7. — С 42—43.

Шахова К. Революція світової прози // Зарубіжна література. — 1998. — № 17(81). —С 1—7.

Шекель Ю. О. Епічний театр Б. Брехта. До 100-річчя від дня народження // Всесвітня література. — 1998. — № 2. — С. 62—63.

Шиндлер М. Л. Її називали «жахливою матір'ю». Урок за драмою Г. Ібсена «Люльковий дім» // Всесвітня література та культура. — 2005. — № 5. — С. 19—20.

Ялтанець Т. Л. Обговорення учнівського «випереджаючого аналізу» віршів як засіб глибшого розуміння ними мотивів поезії Р. М. Рільке // Всесвітня література. — 2004. — № 9. — С 48.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

Сайти бібліотек

1. Державна бібліотека України для юнацтва: <http://www.4uth.gov.ua/>
2. Національна бібліотека України для дітей: www.chl.kiev.ua/.
3. Національна парламентська бібліотека України: <http://www.nplu.org/>
4. Львівська обласна бібліотека для дітей : <http://kazkar.at.ua/lodb.org.ua/>
5. Електронна бібліотека української літератури (зарубіжна література): <http://ukrlib.com>.
6. Бібліотека українського центру: <http://ukrcenter.com>.
7. Дитячий сайт «Казкар»: <http://kazkar.at.ua/>

Інформаційні ресурси

Тисяча журавлів. <https://www.1000журавлів.укр/>
<http://slovoto.org/tryanov/ballads/>
<http://lzbormik.narod.ru/hrushukr/hrush419.htm>
www.droop.by.ru/zarub/num1.htm

Ключ <http://www.chl.kiev.ua/key/Books/ShowBook/124>: Сайт Національної бібліотеки для дітей

(координатор Наталя Марченко)

<http://urccyl.com.ua/ua/> Сайт Центру дослідження літератури для дітей та юнацтва:

<http://litakcent.com/> веб-портал про сучасну українську та зарубіжну літературу

<http://osvitoria.media/metodychni-rekomendatsiyi-shhodo-vykladannya-ukrayinskoyi-literatury-u-2019-2020-navchalnomu-rotsi/>